07/02/2023

Ο Ωρεών Φιλόθεος στην αγία Μαρίνα Ηλιουπόλεως

/ Ενορίες

Στις 5 Φεβρουαρίου 2023, Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου, στον ναό της αγίας Μαρίνης Ηλιουπόλεως λειτούργησε ο επίσκοπος Ωρεών Φιλόθεος, αρχιγραμματέας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Ο επίσκοπος, συμπαραστατούμενος από τους εκ των εφημερίων του ναού αρχιμανδρίτες **Σεραφείμ Δημητρίου και Ευσέβιο Μεάντζια** και τον διάκονο **Φώτιο Μανκάριους,** ιερούργησε το μυστήριο της **Θείας Ευχαριστίας** και με αφορμή την έναρξη του Τριωδίου κήρυξε λέγοντας:

*Δοξάζουμε και ευλογούμε το όνομα του **Αγίου Θεού** μας, σεβαστοί μου πατέρες και αδελφοί μου ευλογημένοι, γιατί μας αξίωσε και σήμερα, ημέρα που είναι αφιερωμένη στο δικό του το πρόσωπο και στο δικό του το όνομα, του Κυρίου μας η ημέρα, η Κυριακή, να συναχθούμε στη λειτουργία της δικής Του Ευχαριστίας να κοινωνήσουμε το Σώμα Του και το Αίμα Του και να ενωθούμε μαζί Του, αλλά και μεταξύ μας. Σ' αυτή την ενότητα που τίποτα πιο πολύτιμο δεν μπορεί να υπάρξει σε τούτο τον κόσμο.*

*Είναι η σημερινή Κυριακή, η αρχή μιας νέας περιόδου. Της περιόδου του τριωδίου, η οποία λαμβάνει το όνομά της από το λειτουργικό βιβλίο το οποίο χρησιμοποιούμε αυτή την περίοδο μέσα στον κύκλο των ιερών ακολουθιών. Ναι αρχίζει αυτή η περίοδος από σήμερα και καταλήγει το Άγιο και **Μεγάλο Σάββατο** . Την ημέρα εκείνη κατά την οποία προετοιμαζόμαστε όλοι μας για την **Ανάσταση του Χριστού.** Το τριώδιο είναι μια πνευματική περίοδος στην οποία καλούμαστε όλοι να αναθεωρήσουμε το βίο μας. Να δούμε με ένα διαφορετικό τρόπο τη ζωή μας. Να συνειδητοποιήσουμε που κάναμε λάθος, που φταίξαμε, που αδικήσαμε τους διπλανούς μας και να πάρουμε την απόφαση ώστε να επιστρέψουμε στην πραγματικότητα της ζωής, η οποία λογίζεται για την εκκλησία και μετριέται μόνο ως σχέση με τον Θεό και τους αδελφούς. Επειδή όμως όλα αυτά δεν είναι θεωρητικά πράγματα, αλλά καλούμαστε εμείς οι πιστοί να τα μετουσιώσουμε σε ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής η εκκλησία πάντοτε μας προβάλλει παραδείγματα αυτού του ευλογημένου τρόπου ζωής στον οποίο μας καλεί να γίνουμε μέτοχοι.*

Τέτοια παραδείγματα ακούσαμε να υπάρχουν και να εμφανίζονται και να παρουσιάζονται στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα, το οποίο ακούσαμε κατά τη διάρκεια της θείας λειτουργίας. Δύο παραδείγματα, δύο ανθρώπων, που τον μεν ένα μπορούμε να τον χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα προς μίμηση και το άλλο ως παράδειγμα προς αποφυγή. Δύο άνθρωποι είπε ο ιερός ευαγγελιστής ανέβηκαν στο ναό για να προσευχηθούν, ο ένας ήταν ***Φαρισαίος*** *και ο άλλος ήταν* ***Τελώνης.*** *Ο* ***Φαρισαίος*** *είναι ο εκπρόσωπος της θρησκείας, ο τηρητής του νομού του Θεού. Τηρούσε αλήθεια το νόμο; Ναι, τον τηρούσε. Τουλάχιστον ως προς τα εξωτερικά του γνωρίσματα και χαρακτηριστικά, ασφαλώς και τα τηρούσε.* ***Νηστεύει δις του Σαββάτου.*** *Δίνει 10 τις εκατό από όσα κατέχει, για τους φτωχούς και αγωνίζεται τέλος πάντων να κάνει αυτό που πρέπει σύμφωνα με το νόμο του Θεού.*

Ο Τελώνης από την άλλη είναι ένα πρόσωπο το οποίο χαρακτηρίζεται στην εποχή του Χριστού ως άρπαγας, κλέφτης, κυριολεκτικά ληστής, αφού απομυζά το βιός των ανθρώπων προκειμένου να προσπορίσει ίδιον όφελος. Παίρνει τους φόρους υποτίθεται για το κράτος, όμως στην πραγματικότητα μεγαλύτερο μέρος από αυτό που αναλογεί στο κράτος, κρατά ο ίδιος. Και έτσι φτάνουν στο σημείο οι

Τελώνες, οι φοροεισπράκτορες στην εποχή του Χριστού, να θεωρούνται ότι βδελυρότερο, ότι αμαρτωλότερο υπάρχει στον κόσμο. Με μια φαινομενική θεώρηση των πραγμάτων θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι το παράδειγμα προς μίμηση είναι ο Φαρισαίος, ενώ ο Τελώνης είναι το παράδειγμα προς αποφυγή. Όμως στο ευαγγέλιο του Χριστού, είναι ευαγγέλιο των ανατροπών, ευαγγέλιο που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι τα πράγματα δεν είναι πάντοτε έτσι όπως φαίνονται, γιατί στο τέλος άλλος είναι εκείνος που δικαιώνεται από το Θεό και άλλος εκείνος ο οποίος οδηγείται στην απώλεια. Ο Φαρισαίος ναι, κάνει όλα αυτά τα καλά τα οποία προαναφέραμε. Όμως του λείπει ένα, το απολύτως απαραίτητο για την σωτηρία του ανθρώπου. Κι αυτό το ένα είναι, η ταπείνωση.

Ταπεινός δεν ο καρπαζοεισπράκτορας, ταπεινός δεν είναι εκείνος ο οποίος δεν μπορεί να αναγνωρίσει την αξία του. Αλλά ταπεινός είναι εκείνος ο οποίος αντιλαμβάνεται ποιος στην πραγματικότητα είναι. Γνωρίζει τα όριά του και ξέρει μέχρι που μπορεί να φτάσει. μέχρι που μπορεί να απλώσει το ποδαράκι του όπως λέμε στην καθημερινότητα της ζωής μας. Ταπεινός είναι εκείνος ο οποίος έχει επίγνωση της πραγματικότητος του εαυτού του. Ο ***Φαρισαίος*** *δεν είχε αυτή την επίγνωση. Νομίζει ότι τα πάντα εξαρτώνται από εκείνον, από αυτά που έχει και κατέχει, από τις ατομικές του δυνάμεις, από τα πλούτη του, από αυτά τέλος πάντων με τα οποία τον έχει προικίσει η αγάπη του* ***Θεού****. Ούτε καν αυτό δεν αναγνωρίζει, ότι όσα έχει αποτελούν δώρα του Θεού, αλλά θεωρεί ότι εκείνος χάρη στις δικές του δυνάμεις είναι ξεχωριστός μεταξύ των ανθρώπων. Και φτάνει στο σημείο αυτής της οίησης, του εγωισμού, ώστε να κάνει αυτό που έχει ως αντίληψη για τον εαυτό του, πρόλογο της προσευχής του προς τον Θεό.*

Σ' ευχαριστώ Θεέ μου γιατί δεν είμαι όπως οι υπόλοιποι από τους ανθρώπους. Αντιλαμβανόμαστε, το πόσο μακριά είναι από την πραγματικότητα του εαυτού του. Πιστεύει ότι ξεχωρίζει από τους ανθρώπους, πιστεύει ότι δεν είναι σαν εκείνους, πιστεύει όλοι οι άλλοι είναι υπάνθρωποι και μόνο εκείνος είναι άνθρωπος που αξίζει να λέγεται και να θεωρείτε πραγματικός άνθρωπος, γιατί διαφέρει από

τους υπόλοιπους ανθρώπους. Ο Τελώνης από την άλλη πλευρά είναι όντως κλέπτης, είναι αμαρτωλός και με μια επιφανειακή θεώρηση της ζωής του θα λέγαμε ότι δεν αξίζει το έλεος του Θεού. Όμως προσέξτε ότι ο Τελώνης έχει αυτό το οποίο λείπει στον ***Φαρισαίο.*** *Επίγνωση της πραγματικότητας του εαυτού του. Ξέρει ποιος είναι. Συγκρίνει τον εαυτό του με τους άλλους ανθρώπους και με τον Θεό και αντιλαμβάνεται την μηδαμινότητα του, την αμαρτωλότητα του. Και τι κάνει; Έρχεται ενώπιον του Θεού και του ζητά έλεος. Δεν ζητά ούτε καν την σωτηρία του, δεν ζητά τίποτε από τον Θεό, παρά μόνο έλεος. Ο Θεός ιλάσθητι μοι τω αμαρτωλώ. Αντιλαμβάνεται τι είναι εκείνο που μπορεί να τον οδηγήσει σε σχέση κι αυτό είναι μόνο το έλεος του* ***Θεού*** *και η επίγνωση της αμαρτωλότητος του. Αυτή η επίγνωση της αμαρτωλότητος είναι που μας οδηγεί στη μετάνοια. Δηλαδή σ'αυτή την αναθεώρηση της ζωής μας και την επιλογή μιας άλλης ζωής, Της ζωής που λογίζεται μόνο ως πραγματικότητα σχέσης με τον Θεό και τους αδελφούς. Αυτή την περίοδο του Τριωδίου αυτό καλούμαστε να κάνουμε, να μετανοήσουμε, να αλλάξουμε να επιστρέψουμε στο Θεό μας.*

Πώς όμως θα το κάνουμε αυτό; Απαριθμώντας τα καλά μας έργα, τις καλές μας πράξεις, έχοντας αντίληψη για τον εαυτό μας που διαφέρει εντελώς από αυτή που είναι στην πραγματικότητα; Όχι. Αποκτώντας επίγνωση της αμαρτωλότητος μας. Αντιλαμβανόμενοι τα όριά μας και μέσα από αυτήν την επίγνωση επιζητώντας το έλεος του Θεού. Η περίοδος του ***Τριωδίου*** *είναι μια περίοδος που ανοίγει μπροστά μας και μας δίνετε η δυνατότητα αυτής της αλλαγής μέσα από τα παραδείγματα των ανθρώπων που μας προβάλλει επίσημα. Τον Τελώνη, τον άσωτο που μετανοεί, αυτούς τους ανθρώπους που θα ακούσουμε σε τρεις Κυριακές ότι έχουν το προσφέρουν για τους άλλους κι έτσι αποκτούν εμπειρία της Βασιλείας του Θεού, ανθρώπων που είναι αμαρτωλοί, αλλά γίνονται άγιοι επειδή γνωρίζουν την αμαρτωλότητα τους και αποφασίζουν να επιστρέψουν στον Θεό.*

Μακάρι αδελφοί μου ευλογημένοι, αυτή η περίοδος που ανοίγεται μπροστά μας, μ' αυτά τα ευλογημένα παραδείγματα, να μας δώσει την δυνατότητα ώστε κι εμείς όλοι να επιστρέψουμε στην αγάπη του ***Θεού,*** *από την οποία παρεκκλίνουμε εξαιτίας της λανθασμένης αντίληψης που έχουμε για τον εαυτό μας και να μας δώσει ο Θεός την δύναμη, ώστε αυτόν τον αγώνα του* ***Τριωδίου*** *και εν συνεχεία της* ***Μεγάλης Τεσσαρακοστής*** *να τον πορευτούμε σύμφωνα με το δικό του το θέλημα και την δική του την αγάπη.*